

Zvedni se a jásej

Přátelé, posluchači Rádia Student, vítám vás v novém roce, přeji vám, aby byl fajn... a snad i o něco méně zábavný než byl konec toho loňského. Čímž děkuji všem, kteří na mě zvonili na Běhounské v neděli, po Silvestru, o půl osmé ráno.

Jestliže jsme posledně s americkými představiteli pompézního rocku stavěli malé hudební katedrály, které se často po nějaké době ukázaly být spíše kulisami z papundeklu, dnes se budeme pouze bavit. Takže nastražte uši a srdce... Tady jsou Fatback Band a jejich *Big City* z roku 1979.

The Fatback Band

Big City

Tahle devítičlenná černošská kapela nahrála od počátku 70. do konce 80. let okolo dvaceti desek, ale skutečně na vrcholu byla právě jen těch několik let, kdy ve skladbách jako *Backstrokin´* nebo třeba *Big City* dělala styl, kterému se říkávalo dance-, nebo taky disco-funk. U nás, v Česku, nemá slůvko disco příliš dobrý zvuk, a proto bych rád upozornil, že je opravdu dobré dělat rozdíl mezi tím, co produkovala pod tímto názvem německá studia, a tím, co hráli třeba američtí Chic nebo Atlantic Starr.

Ostatně, páření funku s čistě taneční, klubovou muzikou dopadlo velmi dobře... Výsledek je hudba sice převážně k tanci, ale přece jen o poznání zemitější... S těžším zadkem řeklo by se. Ono to zpravidla nebývá míněno jako lichotka, když se o něčem praví, že to „má těžkej zadek“, ale pro funk to znamená „fakt dobrý“.

L.T.D.

Back In Love Again

Tak tohle byli L.T.D. a jejich písnička *Back In Love Again*.

Člověk by řekl, že z pohledu pravověrného funkera je to ryzí popina, ale basový marš téhle skladby potvrzuje, že dance funk nikdy není tak telecí jako „správný“ disko. Koneckonců, funk se, stejně jako většina původních afrických tanců tancuje do země... a ne naopak.

L.T.D., to je Love, Togetherness and Devotion, čili Láska, kamarádství a oddanost. Jelikož v téhle kapele hrálo ještě o jednoho muzikanta více lidí než ve Fatback Bandu, tedy přesně deset, je jasné, že L.T.D. museli mít tenhle slogan pěkně ve velkém vyvedený nad dveřmi zkušebny.

Anyway; bude dobré si připomenout, že i zlatá éra dance funku z něčeho vzešla, na něčem stavěla, zkrátka měla své pionýry. Pomiňme funkové bohy, Jamese Browna a skupiny George Clintona, Parliamant či Funkadelic, bez kterých by funková pšenka nikdy nevykvetla a Roman Holý na svého prvního Jaguára nevydělal.

Já bych rád zmínil kapelu, jejíž vliv v polovině 70. let byl obrovský a po které dnes už neštěkne pes. The Ohio Players...

Těchhle černochoů bylo pouze sedm, ale i v tomto střídém obsazení to uměli pěkně rozbalit. Poprvé o nich svět výrazněji slyšel už v roce 1972, kdy právem zabodovali s velice vtipnou písničkou *Funk Worm*, tedy *Funkový červ*.

The Ohio Players

Funky Worm

Asi jste pochopili, že jsem se rozhodl dát dnes prostor hlavně těm kapelám, na které už se trochu pozapomnělo, ale jeden z největších klasiků prostě zahrát musí: Bootsy Collins.

Tenhle těkavý, malý a hodně výstřední baskytarista začínal v doprovodné kapele Jamese Browna, aby se brzy poté stal spolu s klávesistou Bernie Worrellem jednou z hlavních postav skupin Parliament a Funkadelic.

Přiznávám, že pro mě osobně byl dokonce figurou nejvýznamnější.

Viděl jsem před třemi roky koncert skupiny Parliament na DVD a mohu potvrdit, že jestli se dá něčemu říct cool, tak to bylo přesně tohle. George Clinton byl tak sjetej, že pochybuju, že věděl, kde je. A jestli v tom neuvěřitelném hudebním galimatyášu někdo skutečně tvrdil muziku a držel to jakž takž pohromadě, byl to Bootsy Collins.

Jeho sólové desky taky považuju za to nejlepší, co z okruhu P-Funk vzešlo a je jasné, že nikdo neměl zásadnější vliv na vznik dance funku, než právě on.

My si pustíme písničku z roku 1997, tedy z období, které mají skalní příznivci povinně za poněkud pokleslé. Já mám ale právě tuhle desku vůbec nejraději... i proto, že mám dojem, jako by se teprve tady Bootsy Collins definitivně zbavil zátěže, kterou si nesl z dob slavných počátků... Ostatně možná, že on sám to cítil podobně, když desku nazval *Fresh Outta P-University*... tedy asi *Když jsem ukončil univerzitu s názvem Parliament*.

Bootsy Collins ***Fragile (So Sensitive)***

Jen pro pořádek, ve skladbě *Fragile (So Sensitive)* rapoval D Meka.

Před chvílí jsem tady mluvil o vlivu skupiny The Ohio Players... teď je tedy čas říct, že za jejich přímé následovníky můžeme považovat především skupinu Slave, která pochází dokonce ze stejného, malého města v Ohio.

Slave hrávali v časech své největší slávy v jedenácti lidech, ale začínali jako poměrně tvrdá a vážná funková kapela, která si rozhodně nepotrpí na blbinky. Změna nastala teprve po příchodu Steva Arringtona, který obsluhoval stejně zručně bicí i basovou kytaru a byl pověřen také vypomáháním v doprovodných vokálech. Velmi rychle se ale vyprofiloval v hlavního zpěváka a také hlavní hvězdu kapely.

A tohle jsou Slave na vrcholu své slávy, v roce 1981 se skladbou *Snapshot, Fotka*.

Slave ***Snapshot***

K Slave, přesněji k pohrobkům kapely, se ještě vrátíme, ale teď si dáme pro osvěžení asi nejpopovější, a koneckonců nejdiskotekovější kousek, skladbu *Partyline* od newyorské skupiny Brass Construction.

Tahle osmičlenná černošská kapela sdružená okolo zpěváka a klávesisty Randy Mullera se zrodila téměř jako by na zakázku a hned svým prvním singlem *Moving* přesně odpověděla na poptávku a prvním albem získala platinu za miliónový prodej.

Skladba, kterou jsem vybral, mi sice na jednu stranu spíše neblaze připomíná svým zrychleným reggae základem jakýsi starý hit Franty Ringo Čecha, pouštím ji ale především jako bonbónek všem těm, kteří mají stejně jako já rádi skupinu Monkey Business...

Doufám, že za drobné výpůjčky z téhle písničky poslali Mankáči Randy Mullerovi alespoň nějakou pěknou pohlednici s panoramatem Hradčan...

Brass Construction ***Partyline***

Jsme za půlkou dnešní Musicology, posloucháme kapely, které zejména v druhé půlce 70. let hrály dance funku... a jestliže jsem před písničkou zmínil kapelu Monkey Business, dodávám nyní, po písničce, že baskytarista téhle skupiny, Pavel Mrázek, bude mým

hostem za čtrnáct dní a jeho čestnou, hostovskou povinností bude přichystat si vlastní set písniček, o kterých si budeme povídat.

Říkal jsem, že se ještě vrátíme ke kapele Slave, takže... Tahle partička z Daytonu zajímavě demonstrovala jednu věc. V období, o němž se převážně bavíme, se od sebe celkem zřetelně daly odlišit kapely hrající buď výhradně jakýsi hard core funk, jako byli zmiňovaní Funkadelic a Parliamant, ale ve svých počátcích i The Ohio Players či Cameo. A vedle toho, zvláště pod vlivem rozvíjející se taneční scény, posiloval o něco „hladší“, „sofistikovanější“ funk, jaký hráli třeba Rufus s Chakou Khan, ale třeba i Fatback Band nebo L.T.D.

Slave začínali docela tvrdě, ale když se sestava tři roky od vzniku kapely rozrostla o dva excelentní vokalisty, Steva Arringtona a Starleany Young, nastal problém s názvem Úspěch. Starší členové kapely si dobře uvědomují, **co** prodává jejich desky lépe než v minulosti, ale na druhou stranu si chtějí tak trochu pořád hrát to své... a to až do schizofrenního stavu, kdy na desce *Stone Jam* zaznějí tři skladby dvakrát; jednou v soft verzi se zpěvačkou, podruhé ve verzi tvrdší, tak jak to mají kluci vlastně doopravdy rádi.

Těžko se divit, že ještě před vydáním tohoto elpíčka zpěvačka Starleana Young odchází a spolu se zakladatelem Slave, Stevem Washingtonem, dávají dohromady skupinu s názvem Aurra...

Déjà

You and Me Tonight

Aurra hrála příjemnou muziku, takovou, jakou by Starleana Young ráda dělala s domovskými Slave. Ve srovnání s nimi ale byla většina produkce téhle kapely jaksi prostřední a nevýrazná, a tak na celé kauze je zábavné hlavně to, že při nahrávání desek se značkou Aurra se stejně nakonec ve studiu sešla většina bývalých či stávajících členů Slave, nejspíš hlavně zásluhou Steva Washingtona. Ten ostatně také díky svým kontaktům zajistil skupině rychle smlouvu s prestižní značkou Salsoul... a pak už to pokračovalo jako v opravdovém špatném běčkovém filmu: Zpěváci, Starleana a Curtis Jones začali podezírat Washingtona z nekalých finančních praktik, samozřejmě na jejich úkor. Ať to bylo jakkoli, Washington se dožral, z kapely odešel a svým bývalým kolegům nabídl odkoupení značky Aurra... Ti ovšem nesouhlasili s částkou, a tak Washington sehnal nové zpěváky a začal nahrávat novou desku. Asi tušíte, že taková deska nikdy nevyšla, protože zpěváci podali přes své právníky námitku... a uspěli. Pod novým názvem Déjà pak vydali ještě tři desky u firmy Virgin a měli jediný skutečný hit... písničku *You And Me Tonight*, kterou jsme před chvílí slyšeli.

A pak že v šoubyznysu není žádná sranda.

Steve Arrington

Weak At The Knees

Tohle byla skladba *Weak At The Knees*, *Slabá v kolenou*, kterou byste našli na první sólové desce Steva Arringtona.

Steve odešel ze skupiny Slave o tři roky později než Starleana... a můžete si být sto procentně jisti, že to bylo zejména proto, aby ekonomicky lépe zúročil své postavení hlavní hvězdy. To, že se v jeho nové doprovodné kapele, hrající pod tradičně skromným názvem Hall of Fame, čili Síň slávy, objevují pravidelně tři hráči ze sestavy stále fungujících Slave, nás už nepřekvapí.

Arrington nahrál během své sólové kariéry čtyři desky, dvě z nich jsou velmi dobré.

V roce '85 stanul na úplném vrcholu své kariéry se singlem *Feel So Real*, ale protože to byl hoch citlivý a už měl akorát tak dost těch neustálých sporů o tom, kdo si zaslouží víc a

kdo míň (zvláště únavné, když je vás v kapele osm, že?) – vrhnul se o rok později se vši vervou myslitelnou pouze u konvertity na náboženství a o dva roky později dal světu pop music definitivní vale. Jsem si jist, že skalní příznivci mu to snadno odpustili, protože poslední dva roky své kariéry prý využíval svá vystoupení především k přesvědčování těch, co dosud – jako on – neprozřeli...

Ostatně, v současnosti vykonává funkci pastora v kostele v Ketteringu, na předměstí Daytonu a zpívá v místním gospelovém sboru. Pokud vyrážíte náhodou do Ohia, přijměte to jako tip na místní turistickou atrakci... a my už si honem pustíme skupinu Kleeer.

Kleeer

The Winners

Od skupiny Kleeer jsme si pustili skladbu s názvem Vítězové, *Winners* z roku 1980... a nebyli by to ani černoši pracující v oboru funk, aby se spokojili s běžným spellingem svého názvu. Takže se nepíše c-l-e-a-r, jak bychom správně očekávali, ale k-l-e-e-e-r. Bůh sud', proč vlastně...

Taky musím říct, že písnička, kterou jsem vybral, je to nejúspěšnější, co kdy kapela nahrála, a že k úspěchu skladbě dopomohlo hlavně domíchání chicovských smyčců... o něž jsem vás z větší části ochudil, protože prostor dostávají zejména v nekonečné druhé půlce skladby, kterou jsem... malinko... seknul.

Kleeer takhle vlastně většinou spíš nezní... a je to mimochodem první ze tří kapel, které jsem si nechal na závěr, které dělali sice převážně taneční, nicméně jakýsi minimal funk. Zajímavé je, že jak Kleeer, tak Cameo, a stejně i Zapp, které ještě uslyšíme, pracují s elektronickými nástroji vydatněji, než kapely, které jsme si hráli v první půlce. A přitom nesklouzávají, jak je to jinde běžné, do nějakých nasládlých disko poloh.

Už jsem zmínil Cameo... Od těch si teď pustíme písničku *Flirt*.

Cameo

Flirt

A jsme skoro v cíli...

Úplně na závěr jsem si nechal písničku, která nám to všechno hezky přemostí a propojí... Skupinu Zapp, kterou si pustíme, založili čtyři bratři Troutmanové... a stačilo sehnat posledních sedm muzikantů a mohli se představit jako plnohodnotná funková kapela. Zapp pocházejí, aby se nám to moc nepletlo, z Ohia, takže jejich velkými vzory byli The Ohio Players, samozřejmě. Zároveň ale, když to porovnáme třeba se Slave, Zapp nikdy příliš netíhli k popovější odnoži funku, naopak, jejich velkými hrdiny byli Funkadelic – a tak nás nemůže překvapit, že s první deskou jim jako spoluproducent pomáhal Bootsy Collins.

Zapp experimentovali s různými elektrickými hejblátky a šoupátky a jejich trade markem se hned po vydání první desky stal elektronický hlas „z krabičky“, které se říkalo vocoder.

Písnička, kterou si pustíme, je ovšem až z roku 1996 – a jde o poslední velký hit téhle kapely. V *California Love* sice zásadním způsobem vypomohli našim funkovým klasikům tou dobou mnohem slavnější rappeři, Dr. Dre a Tupac Shakur... talk boxový zpěv v úvodu skladby ale nenechá nikoho na pochybách, že Zapp jsou stále naživu, stále při síle, takže se všechno končí tak nějak hezky... a já se s vámi loučím a budu se těšit, že se zase za týden setkáme na Rádiu Student u pořadu Musicology.

Dobrou noc.